

Trivselsprosjektet Finstad skole – Lørenskog kommune

Kjetil Hasselberg

Mobbing.no

"Children are influenced by other children far more than by adults. Children want primarily to be successful children, more than they want to be successful adults." (Judith Harris)

Mobbing.no

Finstad-situasjon i nov. 2008:

• **Olweus' mobbeundersøkelse:**

- 20.8 % følte seg mobbet.
- Dårligst i kommunen
- Det dobbelte av landsnittet

• **Kjedelige friminutt**

- Mange elever ga uttrykk for at de kjedet seg i friminuttene (friminutt = mobbearena nr 1)

Tiltak

(mens vi implementerte PALS blant lærerne):

- **Informasjon** til foreldre om situasjon og tiltak (rundskriv og foreldremøter)
- **Tilsyn skjerpet:** Alltid 7 voksne (pluss assistenter) ute i hvert friminutt.
- Klassene jobbet med **antimobbevideoer**.
- Ledelsen foretok **personlige intervjuer** med samtlige elever i 5. - 7.-klasse. To intervjuer på et halvt år.
- **Greie og positive elever på 5.-7. trinn ble valgt til "trivselsledere"**.

Finstad-situasjon i april 2009

(6 mnd senere)

Samme Olweus' mobbeundersøkelse tatt om igjen nov. 2009:

- 8.8 % følte seg mobbet: Halvering av mobbingen (basert på 148 elevers svar)
- Olweus-gruppen kjenner ikke til lignende drastiske nedgang i mobbingen (på så stor skole).

Elever som trivselsledere i Lørenskog 2009/10

Alle syv barneskoler i Lørenskog

**17. mai
hver
dag!**

Trivselsleder-oppgave: Bidra til økt aktivitetet

- Legge praktisk til rette for aktiviteter ("fri lek") i friminuttene
- Stå for gjennomføring av leker ("styrt lek")

Trivselsledernes (TL) oppgave: Skape trygghet

- Med synlige vester skal TL være et trygt punkt for andre elever
- Være inkluderende ovenfor dem som går alene.
- Rapportere tilfeller av mobbing. TL har et særskilt mandat til å gjøre dette, siden de er valgt av medelever.

Front

Trivselsledernes oppgave: Smøre overgangsfaser

Friminuttsproblematikk:

Lærerne kan ikke samtidig være sist ute av klassen og først ute i skolegården. Lærerne kan heller ikke være først tilbake foran klasseromsdøra (for oppstilling), og samtidig være sistemann inn fra skolegården.

I slike overgangsfaser er det ofte ingen lærere i skolegården. Da er det godt å ha på plass 10-12 trygge, vestkledde trivselsledere.

Trivselsledere (i tjeneste) går alltid først ut fra timene. Og sist inn igjen.

Trivselsledernes (TL) oppgave: "Assistere" voksne som inspiserer

Trøste barn som gråter, knyte skolisser som er gått opp, trekke på votter som er falt av, åpne harde glidelåser, melde i fra om baller på taket etc...

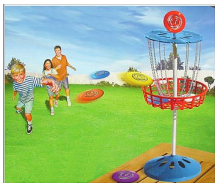

Utemiljøer

- Skape "utemiljøer" for bestemte leker
  - Barn som vet hvor de enkelte leker foregår, leker 37% mer
- Eksempel på utemiljøer
  - Ballspill med små mål
  - Kaste- og kulespill
  - Sisten-varianter
  - Paradis, hoppetau
  - Gjemmeleker etc

Håndbok for trivselsledere

Organisering av leker

- Utstyrsbod
- Kvittere ut leker i friminuttet

Leker for ulike klassetrinn

- 1. og 7.-klasse fordrer ulike aktiviteter

Oppgaver for (voksen) assistent:

På en skole med 3-400 elever vil det være nødvendig med en "voksentime" per dag.:

- Distribusjon av lekeutstyr før storefri + tilsyn i storfriminutt / evt. "åpen gymsal"
- Hyppige samtaler med TL (enkeltvis) om de har observert mistriksel, utestenging eller mobbing.
- Rapportere til skoleledelse om utviklingen
- **Ledelse av TL-styret:** Halvtimes møte i uka (evt en time per 14. dag) med TL-styret (en TL fra hver klasse, en TL-sjef + voksen).
Oppgaver for TL-styret (i prioritert rekkefølge):
  - Lage plan for de kommende uker: Hvem skal gjøre hva hvor? Hvilke TL ønsker egne opplegg?
  - Evaluere avholdte aktiviteter.
  - Sende forslag til Elevrådet: Innkjøp av lekeutstyr, endringer i baneinndelinger, etc.

Oppgaver for kontaktlærere

- Informere klassen om prosjektet. Power Point-presentasjon på mobbing.no (en for 1.-3. trinn og en for 4.-7. trinn)
- Avholde valg i klassen 3 ganger i året (valgprosedyrer på mobbing.no)

Elevrådet støtter trivselslederne

- Elevrådet har jevnlig samtaler med lederne for trivselsstyret (dvs den voksne og elevenes egen TL-sjef).

På denne bakgrunn kan Elevrådet foreslå innkjøp av leker, endringer i skolens reglement m.m.

2009/10: Heldags felleskurs for alle trivselslederne i Lørenskog!

NYHET: Skoleåret 2009/10 arrangeres dette tre ganger: Sept. + Des. + Mars.

Program:

- Lære leker
- Foredrag om "Mitt valg"
- Magisk show (bildet)

Trivselsleder

i Lørenskog kommune

Kortet er gyldig til 1. mars 2010.

Kari Normann
Navn

TL-kort gir rabatt på kulturelle arrangementer

TL får et "VIP-kort" som varer et halvt år. En TL kommer gratis inn sammen med betalende voksen på:

- Fjellhammer håndball
- Lørenskog Ishockey
- LSK fotball
- Kjenn folkebad

Og halv pris på inngangsbillett hos:

- Gigagøy

Trivselsleder

Hermed bekreftes at
Sornavn Etternavn
for perioden midt - midt 2009 er blitt valgt til **Trivselsleder**
og har utført sine oppgaver på en forbilliglig måte.

Diplom
fra LSKompet skole den ... 2009

_____
Rektor

_____
Undervisningsinspektør

Valg av trivselsledere (TL) i Lørenskog

- Det velges to gutter og to jenter fra hver klasse på 4-7.-trinn. (Det er aldri mer enn 20% TL av samlet antall elever i klassen det velges fra.)
- Valgte TL kan velges på nytt, men må stå over en periode ("hvilepause"). PS: Sommerferie gjelder som "hvilepause", dvs at i august kan alle velges (på nytt).
- Elevrådsrepresentanter kan også være TL.
- Det settes opp et TL-styre som består av den voksne lederen, en TL fra hver klasse + en "TL-sjef".

Valg av kandidater

For at ikke TL-prosjektet skal bli enda en arena for mobbete / ekskluderende elever, skal skolen sikre seg at kandidatene til valget viser "vennlighet og respekt mot alle" i klassen. Det holdes derfor først et kandidat-valg:

På elevens kandidatvalgapp* står det:

- På lappen din kan du føre opp de elevene i klassen du forbinder minst med **mobbing** (frekkheter, utestenging, baksnakking, dytting, o.s.v), og som du forbinder mest med **vennlighet og respekt** – altså at de er greie og snille ovenfor alle andre elever.
- Det spiller ingen rolle om elevene du nevner har uttrykt om hun/han ønsker å være trivselsleder eller ikke. Kandidatene som blir nevnt flest ganger, får tilbud om å være kandidater til valget.
- Du kan føre opp inntil tre jentenavn og tre guttenavn.

* Denne teksten leses høyt av lærer først.

Positiv utvikling skal belønnes!

Det skal lønne seg å endre atferd. Erfaringer har vist at enkelt mobbere endrer atferd for å bli valgt til TL. For at "omvendte" skal kunne velges, skal elevene kun vurdere kandidatens væremåte de siste to månedene.

På elevens kandidatvalgapp står dette understreket:

- Av elever i klassen min som de siste to månedene har vært spesielt greie og snille mot alle andre elever, vil jeg nevne:

GUTTER: _____

Å være trivselsleder gir status. En TL ...

- ... er valgt av klassen fordi eleven er grei mot alle
- ... blir sendt på kurs
- ... blir sendt på "takk for hjelpen-dag" (kino el. I)
- ...får "fribilletter" til kulturtilbud.
- ... har en populær funksjon (mange vil være trivselsleder.)
- ... får med skriv hjem til foreldre om punktene ovenfor
- ...får diplom:

”Usynlige flinke” blir ”synlige flinke”

Hele nærmiljøet har fordeler av å ”utdanne” positive lederemner blant barn. 87% av TL mente selv at de hadde hatt ansvaret for ”en del” eller ”mange” aktiviteter, og tre fjerdedeler av dem syntes selv de hadde vært ”flinke” eller ”veldig flinke” til å planlegge aktiviteter. 45 trivselsledere på Finstad ble i juni 2009 spurt (anonymt):

Hvor flink synes du at du har vært i friukene dine til å planlegge nye aktiviteter?

- Veldig flink 13% (6 elever)
- Flink 60% (27 elever)
- Lite flink 27% (12 elever)

Har du hatt ansvaret for mange forskjellige aktiviteter løpet av dine uker?

- Mange 24% (11 elever)
- En del 62% (28 elever)
- Få 13% (6 elever)

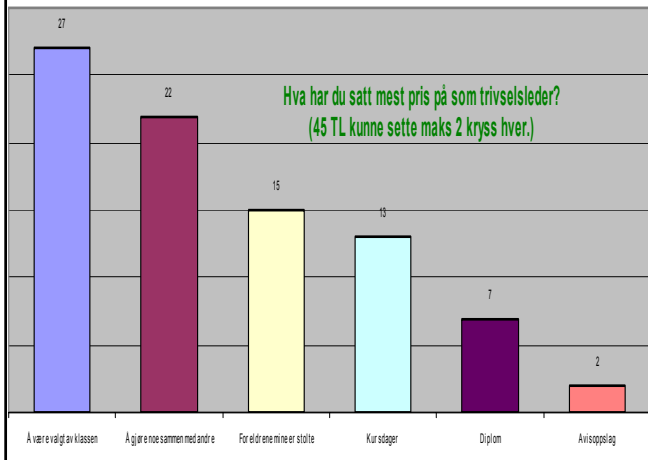

Hva har du satt mest pris på som trivselsleder? (45 TL kunne sette maks 2 kryss hver.)
